

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitóléc sora 25 kr.
 Bélyegdíj milder hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Jubileumi ünnepek.

Medárd napja nekünk is meghozta a hűvös esős időt, ami sokban akadályos volt a 7-iki ki-
 világotásnak; hanem azért így is elég jól sikerült.
 Már reggel kezdtek a házakból előbukkanni a
 nemzeti színű zászlók, estefelé városunk már
 egész lobogó-tengert képezett. Az ablakokban
 mindenfelé gyertyák égtek s több helyen ügyesen
 dekorálva láttuk a királyi pár arcképét; termé-
 szetesen a sok igazi és művirág, makart-csokor,
 váza, oszlop s mindenféle — az ablakokban elférő
 szabadisz mozgósítva lett, hogy a házaknak ün-
 nepes színt kölcsönözzön. A megyeház homlok-
 zatán, (fekete alaplól) büszkén szórta fényét a
 transparentes vörös betűs: „Éljen a király!”
 Szép volt ugyanott az erkély fölé helyezett ki-
 rályi korona s monogramm. A két nagy tornyot
 zöld fényvel akarták megvilágítani, mi csak rész-
 ben sikerült, mert az egyik tornyon sehogy se
 lehetett sikert érni el. Csinos volt a városháza
 is, melynek tűzoltó-tornya s elég dús világotása
 jó központot képezett; nem így a Szt-Háromság-
 tér felé helyezett korona s felirat, mely nem si-
 került; a Szt-György-tér felé eső rész már igen
 szép volt. Ügyesen voltak dekorálva: az apáca
 zárda, a magyar olvasókör igen sikerült magyar
 címerrel, a Tarczy-féle ház stb. Dacára a hűvös
 időnek sokan voltak az utcákon s nézték a ki-
 világotást. A helybeli tűzoltó-zenekar a Rákóczi
 hangjai mellett járta be a várost.

Szerdán délelőtt mindenfelé egyházi isten-
 tiszteleteket tartottak. Minden templom a szoron-
 gásig megtelt a hivatalos testülettel, a polgár-
 sággal s az ifjúsággal. A megyei hatóság Kará-
 eson Gyula főjegyző, a törvényszék Széchényi
 József elnök vezetése alatt jelent meg. — A
 rom. kath. templomban Mihálovits s. lelkésznek
 illetékesül elmondott szentbeszéde nagy hatást
 keltett.

Aznap délelőtt 1 órakor díszbéd volt a „Szin-
 házi szálloda” nagy termében; résztvettek mint-
 egy 160-an. Az ötödik fogásnál felemelkedett
 helyéről Széchényi József kir. törvényszéki elnök
 s a következő felküzöntöt mondotta Ófelségére
 a királyra:

Tisztelt Uram!

Ma az egész haza az ő szeretett királyának, dicső
 elődje szent István első magyar király koronájával tör-
 tent megkoronáztatásának 25 éves évfordulóját ünnepli.

A népek milliói osztoznak s találkozhatnak ezen köz-
 örömben emlékeztetül annak, hogy egy negyedszázad
 előtt e napon találkozott legelőször a nemzet az ő ko-
 ronás királyával, s bazafias örömeiben áldja a mindenek
 Urát, hogy e jubiláris napot a királynak és nemzetnek
 megérni megengedte.

En az hiszem t. uraim, hogy mindannyiunk néze-
 tét, óhaját fejezem ki, midőn ezen ünnepeles alka-
 lommal az első pohárköszöntőt arra mondom, ki mint
 legalkotmányosabb, mindig, és mindenba igazságosan
 érző fejedelem bálvány a magyar nemzetnek, a ki iránt
 szent István birodalma népeinek minden rétegében őszinte
 szeretet, tisztelet, lelkesedés s igaz alattvalói hűség honol;
 — Magyarország szuverenitásának fejedelmi képviselőjét
 a mi Felsőes Urunkat Magyarország apostoli királyát,
 szélesen kiterjedő országainak felvirágzása s az ő hön
 szeretett népeinek boldogítására a mennyei Felsőes még
 sok számos éveken keresztül a legboldogabban éltesse.

Utána Barthal József mondott toasztot Ófelsé-
 gére a királynéra; a toaszt így hangzik:

Tisztelt Uram!

A magyar-szent-korona országainak összes lakos-
 sága igaz örömmel és hálával ünnepli a mai napon
 jóságos királyunk megkoronázásának 25-ik évfordulóját.

De nem szabad felednünk, hogy ma 25 év előtt
 Ófelsége Erzsébet királynéknak ősi szokás szerint a budai
 vártemplomban szinte megkoronázva lett. Felsőes ki-
 rálynéknak nemzetünk iránti szeretetét és vonalmát
 kimutatta az által, hogy magyar nyelvtünknek nemcsak
 megtanulta, a nemzet koszorús költőinek munkáit eredeti
 magyarban olvassa, hanem a nemzet örömeiben és fájd-
 dalmaiban is osztozik; beigazolta ezt azon kiválóan
 kegyelmes ténye által, a midőn felejtelen Deák Ferenc
 koporsójánál imádkozott és ravatalára sajátkezüleg ko-
 szorút helyezett el.

Meg vagyok győződve, hogy hű ragaszkodásunk
 érzelmeit tolmácsolom, a midőn kívánom, hogy a Minden-
 ható Erzsébet királyné Ófelségét sokáig, igen soká él-
 tesse! Éljen!

Ezután Kozma László az alább közölt igazán
 gyújtó szavakkal, — melyek mély hatást keltettek
 — emlékezett meg a hazáról s honszeretetről:

Tisztelt Uram!

A hozsannától egy ország falai reszketnek; a lelke-
 sedéstől egy nemzet szíve hullámozik; s ama földön,
 melyet Szent-István koronájának fénye beragyog, himnusz-
 zengést ringat a levegő fel- és aláfelé . . . „Igazi
 király, igazi királyné, isten kegyelméből, népek szerel-
 méből.”

Uram! Emeljünk poharat a legdicsőbbért! Mert
 koronák fénye kialszik; királyok hatalma elfogy, nemzeti
 létele ráfuvallott az enyészet: ha nincs meg a haza.

Mikor még népek hite szerint, nemzetek sorsa fölött
 csillagok örökdedek, — ezen a földön már akkor is a
 hit áldozati oltáira . . . ezen a földön már akkor is a
 mi ősapáink hordozták a „turul”-os lobogót.

Ezer esztendeje annak, hogy e földet Magyar-
 országnak nevezik . . .

„Édes hazám, szép országom!” . . . Ha fölbuzdulá-
 sunk apokaliptikus ereje fényt vet hazánk történetének,
 letűnt évszázadoknak éjszakáiba, ha felhozza nemzet-
 életünk firmamentumára annak kialudt csillagait, szent
 hit ébred bennünk arról: hogy megérdemeltük a máso-
 dik ezredévet!

„Ez a föld, melyen annyiszor apáink vére folyt” . . .
 Harcol vihára zajlott le itt a földért, mely éltet, — a
 mennyországért, mely üdvözít; hadat viselt e nemzet
 idegennel és testvérrel, — a harci babérrért és a koroná-
 ért; véraldozatot kívánt tőle a lelki szabadság megszegett
 törvénye; vért ontotta az alkotmány megtörélt sakra-
 mentomaiért . . . vértünk az egész kereszténység
 ügyéért! . . .

Oh hányszor körülvették e nemzetet az elmúlás,
 az örök éjszaka félelmei! Háromszor meg is haltunk.
 Háromszor halt meg e nemzet. Első ravatalára égő falvak
 vetettek vérvilágot, melynél a felhők keselyűi s az erdők
 fenevadai temettek . . . Második halála ott esett, ahol
 nagyléte babérait összezúzta a rabiga, s a leáldozott nap
 helyébe fölszállott a hold . . . A harmadik kiszívás
 nyomait rettenetes meták jelölik; fej nélkül való vértan-
 uk kriptái, mikhez ma kegyelettel közeledik a halás
 ivadék; idők, mikor a bíró volt sápadt, nem az elítélt;
 idők, melyekben nem a szeretet volt a kormánybot, ha-
 nem a félelem . . . s a mi erőt el nem fogyasztott a
 nyílt harcmező, azt elnyelte a bezárt börtön.

De — örök dicsőség érte istennek — ezek a te-
 metők, azok a kalváriák, mikkel ez az édes anyaföld
 tele van: nem az elmúlásra tanítanak bennünket! Mind-
 annyiszor föltámadt ez a nemzet halottaiból. „Megfogya
 bár, de törve nem, él nemzet e hazán!” Megannyiszor
 életre hívta egy arkangyali erő; az — a hazaszeretet!

Amaz erő, mely megdicsőítette önmagát akkor,
 mikor a mi elszigetelt országunk mozdulása világhatalmak
 álmaikat nyugtalanította; mikor a mi rokantalan nemzetünk
 szövetsége után idegen országok kevély fejedelmei
 ábítóztak.

Amaz erő, mely a bevülő szívet böles mérsékletre,
 a kishitűt bátorságra, az elbúsult lelket hosszú türesre,
 a vezérelmeket hősi igénytelenségre tanítja; amaz érze-
 lem, melynek oszlásán birodalmak omlanak össze, mely-
 nek buzogása égrevágyó nemzeteket teremt! . . .

Oh, legyen hozzánk kegyes az élő Isten, hogy eme
 mindenható érzelem, eme szent erő forrásai számunkra
 soha ki ne apadjanak! Ama kutfők, mik ott erednek,
 amaz életheleken, melyek nemzetünk ezeréves hagyó-
 mányaiban megkristályosodtak, — ott erednek az édes,
 a hitregékkel vértézett hazaföld méhében, melynek kő-
 szála kettéhasad üldözött fiai védelmére, mely forrást
 nyitott a szent király nyomában, mely fűvet terem, mitől
 az érette vérző bajnokok halálos sebe begyógyul, —
 ott erednek a föld alatt valóknak, amaz igetlen igézet-
 ben, melyet az apák, a vértanuk hamuhordó porai su-
 gallnak, — ott buzognak állami alkotmányunk szerve-
 zetében, mert minden vágyunk ennek szövédéke között
 fogamzik, minden törekvésünk, reményünk ennek oltalma
 alatt érvényesül, — ott buzognak nemzeti művelődésünk
 összefűző erkölcsi kötelekeiben, szellemi igényeink, kin-
 cseink közösségében, — ott fakadnak a korona szent

A „BÁCSKA” tárcája.

A kettős ünnep.

Maholnap ezer éve lesz,
 Árpád építte egy lidat,
 Mely összeköt honalkotót
 És koronás királyokat.
 Itt dombon, ott Pusztaszeren
 Ma esküszik két fejedelem.
 Magyar nép! fényes ünnep ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

„Hódoljatok! szólt a vezér,
 A kocka eldőlt harcison,
 Birták e hont már őseink,
 Másodsor is mienk e hon.”
 Eljöttél zúgott a fenyér
 És tort ivott a hét vezér.
 Magyar nép! hála ünnep ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

S a népek meghódoltanak
 És jön Zalántól a követ:
 „Im sőt, vizet, földet hozok
 Ajándékkal, mint frigyjelet.”
 A sóból dús sóbánya lön,
 Az élő vízből vér özön,

De a föld — Árpád földje ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

Most Szilveszter követje jön,
 Kezében ékség ragyog:
 „István! vedd, mond, e kororát,
 Király te, én is az vagyok.”
 S a dombon, hol ült hosszú gyász,
 Ma a hős nemzet koronáz.
 Magyar nép! ősi ünnep ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

Hányszor változott napunk!
 Szerencsénk többször elhagyott,
 Száz évre visszavert a sors,
 Egy nap léptünk egy századot;
 És újra fölkel csillagunk,
 Csillag nélkül nem alhatunk.
 Oh magyarok! szent ünnep ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

Van e nemzetben valami,
 Mit ég a választottnak ad;
 Az ő szabadság lángja ez,
 Az a mi szerző e hazát.
 Megfogja a sors kerekét,
 Ez az, hogy nem tiporta szét.
 Oh magyarok! nagy ünnep ez,
 Maholnap ezer éve lesz.

Virulj tovább is, drága hon,
 Ős koronáddal, mely ragyog
 És mondd büszkén és szabadon:
 „Hasonlók közt első vagyok.”
 Ne érjen annyi fergeteg
 Téged, se fejedelmédet!
 Ki hont fenntart, ki hont szerez,
 Azoknak örök élte lesz.

Jámbor Pál.

KIRÁLYLÁTÁS.

(A király bevonulásáról.)
 (Eredeti tudósítás.)

Budapest.

Mikor egyik miniszter nemrégiben lenn járt a Bács-
 kában, mondják, hogy egyik üdvözölő testület szónoka
 abbéli véghetetlen örömeinek is kifejezést adott, hogy
 végre-valahára ő is szemtül-szembe láthat „egy eleven
 minisztert”. Hát hiszen van is abban valami, mert nem
 éppen minden halandónak nyílik alkalmja még csak a
 miniszterlátásra sem, pedig hát ők csak vannak egy-
 néhányan! Hát még a királylátásra! És hozzá a koroná-
 zásosi jubileumkor, mikor az egész ország ünnepel és
 amikor legerősebb vágya mindenkinek láthatni az ünne-
 pelt koronás főt!

Nos hát a mi jó szónokunknak is lett volna al-
 kalma szemtül-szembe láthatni hétfőn délután több rend-
 beli kacagányos díszbe öltözött minisztert, amilyenben
 csak a királyt szokás ünnepelni. És lett volna módja
 láthatni a felsőes királyt is, aki a miniszterelnök jobb-
 ján ülve hajtattott végig a széles és hosszú utcákon,
 nyitott udvari fogaton.

Roppant széles utca a Teréz-körút, az Andrassy-ut,
 nagy az Oktogon-tér, a Deák-szobor körüli tér és a
 többi utcák és terek is mind-mind elég nagyok és tá-
 gasak, de bizony amikor királyát várja a nemzet, különö-

gyűrűjében, melylyel e föld népei, nemzetiségei, fölkeint fejedelmek egymáshoz való örök hűségére, eljegyzetnek, osztales testvérekévé téve bennünket a közös jövőndő névben!

Uraim! A hazaszeretet a mi őseinktől reánk hagyott legszentebb örökünk!

Tegyük vallást róla, hogy e szentségre mi is esküszünk; tegyük fogadalmat, itt, ma, a második ezredév nyíló kapujánál; azon főhászbán: mely a sebében összeroskadó bajnoknak végső sóhaja volt, mikor a reáhányt turulos zászló arcának halálszínét befőrdte; s mely jelszava a magyaroknak ma is, akkor is, mikor a béke műremekeinek palatoarmára a háromszínű lobogót kitűzi: „Éljen a haza!”

Mindhárom felköszöntőt, — melyeket a jelen voltak állva hallgattak meg — szünni nem akaró lelkes éljenzés követte.

Városunk még tegnap is fel volt lobogóva.

A tábla munkája. A szegedi kir. tábla erős és gyors kézzel dolgozott az elmúlt május hónapban. A kimutatás, mely a munkájáról szól, a következő érdekes számokból áll: A múlt évről maradt bátralek volt 4824 ügydarab (4127 polgári, 697 büntető). Május hónapban érkezett 1599, ugyan e hó végéig 7419 ügydarab. Elin-tézésre várt tehát összesen 12,243 ügydarab, (9129 polgári, 2417 büntetőügy.) Ebből elintéztetett május hó végéig ülésben 5892, ülésen kívül 2598 ügydarab. Elin-tézellenül tehát a roppant summából csak 3663 ügydarab maradt és pedig 3080 polgári, 583 büntető.

Helyi és megyei hírek.

Főpáti szentelés. Fehér Ipolyinak, volt főigazgatóknak az új pannonhalmi főpátiak felszentelése, vasárnap, d. e. 11 órakor ment végbe a hercegrímás budavári palotájának kápolnájában. A felszentelést, mely a püspökké szentelés szertartásai szerint történik, Vaszary Kólos hercegrímás végezte Csernoch János dr. és Széchenyi Miklós gróf, apátok, Kohl Medárd dr. és Machovich Gyula titkárok segédlete mellett. A mise és felszentelés után az új főpáti hódolata jeléül a szokásos két szentelt gyertyát, arany, és ezüst hordóska bort s aranyozott és ezüstözött kenyeret nyújtotta át a hercegrímásnak. A szertartások végzetével a szent Benedek-rend tagjainak nevében Halik Ciprián pannonhalmi perjel, Lóskai Jeromos, Kohl Medárd és Birbauer Lajos rendtagok fejezték ki hódolatukat a főpátiaknak. Délben a hercegrímás díszbenedet adott a felszentelt főpáti tiszteletére.

Bácskaiak a diszbandériumban. Tudvaló, hogy általános feltűnés tárgya volt a Felsőbe bevonulása alkalmával az őt kísérő diszbanderium. A tagok sorában meggyéknél ott látjuk: Vermes Bélát, Vojnits Imrét, Fernbach Józsefet, Vojnits Oskárt, Latinovits Ernőt, Gromon Dezsőt.

Hírek az érseki egyházmegyéből. A június 2-án tartott zsinati vizsgán megjelentek: Nagy Mátyás bálmonostori id. plb. helyettes, Buday Gergely zombori gym. hittanár, Futó Ferenc, Latky József szabadtéri hitoktatók, Szász Ernő temerini, Hirling Nándor ujvidéki káplánok. — Középszkolai hittanári vizsgát tett június 1-én Katona István doroszlói káplán.

Nagytemplom adományok. Kövesgyőri Frey-städler Antal, a zsidógimnázium alapítója, szülővárosáról, Ujvidékről is megemlékezett. Az ujvidéki róm. kath. hitközségnek templomépítésre, az ottani városi szegény-háznak, Chevera-Kadischának, szerb hitközségnek egyenkint 200, összesen 800 frtot hagyományozott.

A patriárka és a Zasztava. Rettenetes az a modor, melyen a szerb szocialisták lapja ír a patriárkáról. Nemesak hogy az illem minden szabályát félre veti, de egyenesen a leggorombább stílusban rendszeresen gyalázza. Azelőtt is kíméletlenül sértegette a patriárkát, de szentamási beszéde óta a szó szoros értelmében üldözi. Utóbbi számai telvék a patriárka ellen irt cikkekkel. Egyik helyén agitátornak mondja (77. sz.); másbol a patriárka eljárását brutálisnak nevezi (80. sz.), különben az egész lap hemzseg a rokon hangzású kifejezésektől. S mindezt azért teszi, mivel a patriárka a szerb papságot és tanítókat hazafias irányba akarja

terelni. A fanatikus bujtogatóknak ezen dühbögő oppo-zíciója legjobban bizonyítja, mennyire szükséges volt már, hogy a szerb egyházban egy erélyes kéz elejét vegye azon hazaellenes propagandának, mely abban, hol titkon, hol nyíltan évtizedek óta folytatja tüzelt.

A kalocsai érsek díszfogata. Császka György, kalocsai érsek négyes fogata, melylyel a király bevonulásakor kísérte, ugy a jelen voltak állítása, mint a lapok tudósításai szerint, feltűnően szép volt. Stillszerűség dolgában különösen négy fogat tűnt ki: a pannonhalmi főpáti, a pécsi püspöké, Domahidy főispáné, Császka érseké. Érsekünk fogatáról a P. H. így ír: Császka György kalocsai érsek négyes fogata a leg-szebb magyar díszfogatok egyike; belseje sötétkék se-lyem damasztal van bevonva, a hintó elé fogott négy fekete ló magyar szerszámának díszítménye vertezt; terítője kék selyem ezüst rojtokkal. A lovakat gazdag ezüsttel átszőtt szalagon négy fiatal csatlós vezeti, kiknek ruházata Zrinyi Miklós apródjai öltözékének ruházata. A csatlósok ezüstrojtos fekete lakcipőt (bakancsot), vörös nadrágot és buzarivárgszintű Zrinyi kabátot viselnek, szin-arany széles paszományyal, a magas bakon magyar alföldi kocsis ül és hátul a bakon két magyar huszár áll.

Gimnáziumunk is megünnepelte Ofelsége megkoronázásának 25 éves évfordulóját. Az ünnepély reggel 8 órakor az ifjusági dalárdának egy templomi énekével kezdődött. Azután Gerevics Gusztáv igazgató emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, kiemelve az ünnep nagy jelentőségét s buzdítva az ifjuságot a haza és király iránti szeretetre és hűségre. — Utána Csamprág István VIII. oszt. tanuló szavalta el Vörösmarty Hymnusát. Az ifj. dalárda Oláh Károlynak Fohász-át énekelte. Majd Temesváry János gimn. tanár értekezett a koronázás és a jubileum történelmi jelentőségéről. — Azután Szeberényi Gyula VI. o. t. szavalta el Komócsy József Király-hymnusát. Végezetül az ifjusági dalárda elénekelte Kölcsey Hymnusát, mire az ifjuság is a helybeli plébánia templomban ment, hogy a város lakosságával együtt kérje szeretett uralkodónkra az ég áldását.

Esküvő. Dr. Gertinger Pál, városi tanácsos, e hó 14-én, kedden, d. e. 11 órakor vezeti oltárhoz a helybeli r. kath. templomban Fernbach Bálint nagybirtokos leányát. Anna kisasszonyt.

Erettségi vizsgálatok. A helybeli közép kereskedelmi iskolában e hó 2., 3. és 4-én megtartott erettség vizsgálatok eredménye; jelentkezett 21 tanuló; kitűnően értett lett: Trischler Gyula; jól értettek: 8-an; érettek: 8-an. Visszautasított: 4.

Nyilvános évi vizsgálatok a zombori állami főgimnáziumban. Június 15-én I.—VII. oszt. hittani vizsgálatok. Június 17-én VII. oszt. természettan, mennyiségtan, egészségtan, IV. oszt. magyar, német, latin, történelem; III. oszt. magyar, német, latin, történelem. Június 18-án VI. oszt. magyar, német, görög-pótló; V. oszt. latin, görög és görög-pótló; II. oszt. földrajz, mennyiségtan, rajzoló mértan. Június 20-án szóbeli erettség vizsgálatok. Június 21-én I. A. oszt. földrajz, mennyiségtan, rajzoló mértan; I. B. oszt. földrajz, mennyiségtan, rajzoló mértan; VII. oszt. magyar és német nyelv. Június 22-én VI. oszt. természetrajz és mennyiségtan; V. oszt. magyar, német, történelem. Június 23-án IV. oszt. természetrajz, mennyiségtan, rajzoló mértan; I. A. oszt. magyar és latin nyelv; II. oszt. magyar és latin nyelv. Június 24-én III. oszt. fiz. földrajz, mennyiségtan, rajzoló mértan; I. B. magyar és latin nyelv; VII. oszt. földrajz, latin, görög nyelv; I.—VII. oszt. Szerb nyelv. Június 25-én VI. oszt. latin, görög, történelem; V. oszt. természetrajz, mennyiségtan; I.—VII. oszt. tornaszat, ének, francia nyelv és gyorsírás. Június 27-én magánvizsgálatok. Június 29-én ünnepélyes Te Deum évszázad iskolai ünnepély. — A vizsgálatokra, rajzkiallításra s az iskolai ünnepélyre a t. szülőket s a tanúgy barátait szives tisztelettel meghívja. — Zomborban, 1892. június havában — az állami főgimnázium igazgatósága.

Esküvő. Június hó 2-án délelőtt fél 12 órakor vezette oltárhoz Apatinban Fernbach Péter nagybirtokos Weindl Anna kisasszonyt, Weindl Mór apatini nagybirtokos leányát.

E. jegyzés. Rosenstock Regina kisasszonyt Szivac-ról, eljegyezte Schosberger Ede, csurogi kereskedő.

nösen amikor a királyának koronázását ünnepli a sok millió hazafi, akkor az egész főváros is cseleki. Nem csoda, hogy egy egy erkélyt 50—600 frtért, s egy egy ablakot 1—30 frtért béreltek ki azok az utcákon, amelyeken az ünnepi menet elhaladt. És mindez csak alig egy-néhány percre történt, mert hiszen az egész menet alig 15 perc alatt vonult el az ember szemé előtt.

Kimondhatatlan öröme is a magyarnak láthatni és ünnepelni azt a fölkeint alakot, a ki szabadságának, anyagi és szellemi jólétének hű öre és aki iránt oly kimondhatatlan szeretettel, és hódolatteljes ragaszkodással viseltetik!

Valóban érdekes látvány volt a főváros a jubileumi királylítás alkalmával. Itt ünnepelte az egész ország a fővárosban, itt volt az ország szive-elve e napokon.

A fővárosi sajtó utján napról napra láthatta a világ, mily buzgalommal készülnek az ünnepre; hogyan díszítik napokon át a házakat, hogyan vezetik mindentüvé a villanyodronyokat s rakják a különféle figurákat ábrázoló gázcsöveket, hogy az esti kivilágítás is emelje az ünnepet. És praktikus vállalkozók, hogyan emelnek egyes helyeken tribünöket, amelyek ülőhelyeit méregdrágán kapkodta el a közönség. És számtalan kapunagyságu kirakat is hogyan alakult át páhollýá, amelyek szintén zsufolva teltek meg közönséggel, a tulajdonosok hasznára és mindazonáltal örömeire a közönségnek. Mert bizony kiki örült, hogy alkalmas helyben juthatott, ha még oly drágán is. Hiszen olyan kicsinyek voltak azok a terjedelmes utcák és terek!

Az idő nem éppen ünnepi köntösbe öltözött hétfőn délután, de annál jobb volt. Beborult egy kissé s így a közönség annál kevesebbet izzadt. Hanem azért szorongott is. Ember ember hátán állott már a közeli déli óráktól fogva, csakhogy láthassa a délután félháromi bevonulást. Nagy türelem kellett hozzá, de hát ilyenkor mire nem képes az ember!

Hangverseny Títele. A titeli szerb egyházi dalegylet f. é. június hó 7-én Títele a „Csajkás” vendéglő nagytermében Deszkasev István ír berneves opera énekes, Ilits Zorka k. a. Perlaszról, Wilimek Ida és Marianna k. a., a perlaszi férfiak, Gosztony József és Ruz Demeter urak szives közreműködésével hangversenyt rendezett. Előadott: 1. „Dal” előadta a szerb egyházi dalegylet. 2. Jenko: „Laku Noty” énekelte Deszkasev István ur, zongorán kísérte Ruz D. ur. 3. Szl. Athanaszjevits: „Nate Mislím” zongorán Ilits Zorka k. a. által. 4. Tomas: „Mignon” énekelte Deszkasev ur. 5. Franz v. Suppé: Ouverture zu „Dichter und Bauer” zongorán Wilimek Ida és Marianna k. a. által. 6. „Spavas li”, előadta a perlaszi férfiak. 7. Chopin: „Fantasie Impromptu” zongorán Nikolits Melánia k. a. által. 8. „Tri Mome” énekelte Deszkasev István ur. 9. „Dal” előadta a szerb egyházi dalegylet, harmoniummal kísérte Gosztony J. ur. 10. „Guszle moje” énekelte Deszkasev István ur, kísérte a szerb egyházi dalegylet.

Halálozás. Liebhardt Lajos, helybeli cukrász anyósa, özv. Schmiedtbauerné, e hó 6-án elhunyt. 7-én délelőtt temették el nagy részvét mellett.

Kisdedek majálisa. Mihály Julia s Lékó Irma óvónok Ó-Kanizsán f. hó 6-án a kisdedek részére ünnepélyt terveztek, tekintettel az esős időre, ez a népkert helyett a díszteremben tartott meg, hol gyönyörrel szemlélték, élvezték a kisdedek jökevdű játékát, éneket, verselését s meggyözdöttünk, hogy kicsinyeink a legszak-avatottabb, legszorgalmasabb s önfeláldozó kezekre van bízva. A két négyelet kőzt felosztandó tiszta bevételét főt. Márton Mátyás pl. 80 krral sziveskedett hozzájárulni.

A zombori kerületi betegsegélyző pénz-tár. A szegedi keresk. és iparkamara a zombori kerületi betegsegélyző pénztár alapszabály-tervezetéről s a munkabér átlagok megállapítására vonatkozólag elfogadja az iparosztály javaslatát és az alapszabályok megerősítését véleményezi. A 72, 45 és 27 kros munkabérlagoknak a kamara 75, 50 és 25 krra való kikerekítését kívánja, mivel a 72, 45 és 27 kros átlagok után a heti járulékok a 2%-os kules mellett is csak törtékben számíthatók ki, ami a pénztári kezelést is, a munkaadó és munkás közti elszámolást is nagyon megnehezítené, míg a 75, 50 és 25 kros átlagok után hat munkanapra a 2%-os járulék 9, 6 és 3 krt tesz, amiből a munkaadót terhelő egy harmadrész és a munkás által fizetendő két harmadrész törtek nélkül, könnyen megosztható.

Gyászhir. Jovánovits Uros, nyugalmazott telek-könyvvezető, e hó 5-én elhunyt. Temetése 7-én ment végbe, volt tisztviselő társainak élénk részvéte mellett.

Öngyilkos díjnok. Czérna Jenő, 17 éves ó-kanizsai díjnok, kit mindenki a legszolidabb egyéneknek ismert, magához véve díjnoki s nagybátyjának havi fizetését, f. hó 2-án Vajda N. nevű kétes bíró leánnyal Szegedre utazott s a Stefánia szállodában lakást vett fel; miután a kis pénzcsékét eldorbézolták kettecsékn, másnap Éva leánya a gőzhajóval Ó Kanizsára ment; Czérna Jenő továbbra is Szegeden maradt s hogy mit művelt szombat reggel, nem sikerült kifürkészni, 7 órakor reggel már a Tisza szélén kőszált Lévy szegedi fapásztor szerint, ki 10 krrát átengedte neki csónakát, amint Lévy a városba ment, Czérna Ó Kanizsa felé vette útját s d. u. 4 órára az ó kanizsai határt elérve a vizen, néhány lépésre az ott dolgozó halászoktól, a csónak szélére kitelve balántékon lőtte magát s a vízbe alamerült. Hogy mi vitte a szencsétlent e végzetes lépésre nem tudni, mivel levelet sem hagyott hátra. A hullát vasárnap délután sikerült kibalászni, épen akkor, midőn Lévy pásztor megjött Szegedről eltűnt csónakáért.

Halálozás. Józich Alajos hosszú szenvedés után f. hó 4-én éjjeli 11 órakor életének 23 ik és boldog házasságának első évében elhunyt. Temetése e hó 6-án volt.

Tomics Jása megkegyelmezése. A „M. H.” írja: A gyilkosság miatt nyolc esztendei fegyházra ítélt ujvidéki lapszerkesztő, Tomics Jása, — mint érte-stülünk, — legközelebb kegyelmet kap. Az ezer ujvidéki bölgy aláírásával beadott felségfolyamodást szombaton intézték el, s a fősége a koronázási jubileum alkalmából Tomics Jásának teljes kegyelmet adott.

Jubileumi hangverseny. Az „Ó-Becsei polg. magy. dalkör” és a „Szerb egyházi dalárda” együttesen

A citadella és a dunai monitorok ágyúinak bömbölése hirdették a városnak és a környéknek, hogy kiszállott a vonatról a király, aki 25 éven át hordozza áldásosan Szent-István koronáját.

A főranguk hosszú, pompás bandériuma nyitotta meg az ünnepi menetet. Mánásokból állott nagyrészt a lovasok sora, közöttük egy néhány nem mánás képviselő is (a bácskaiak közül ott láttuk a díszes lovasok között Gromon Dezsőt, Latinovits Ernőt és Fernbach Józsefet). Ez a menet volt a legfestőbb képe az ünnepnek. Ennyi fényt és pompát csak a tündér mesékben látni! Mintha Árpádokori megdicsőült őseinket látnók kacagányos aranytól és drágakövektől csillogó ünnepi díszben lovalgolni előttünk! És valóban nem akadt ember, akit bámulatba nem ejtett az ő magyar viselet pompája. Az ezreket és ezreket éró aranyhímzés és veret mellett a párdúc- és tigrisbőr sem hiányzott. Sőt a most már csak történeti drámákból ismert csatlósok is szerepeltek. Egyik másik paripáját két-két csatlós vezette, szintén a régi magyarok eredeti öltözékében. No de persze mindezt látni kell, a leírás még csak a leghalványabb képet sem nyújthatja felülük.

Elfoglalt az ember szive lelke, amikor ezt a régi, a dicsőséges múltból idevarázsoltt képet látta maga előtt.

Az udvari fogat közvetlenül a bandérium után haladt lassu lépésben. Harsogó „éljen” követte mindenütt a kocsi elindulásától kezdve; a milliányi tömeg megkezdte a nagy éljenzést és — mintha egy hosszú hang lenne az — végig dörgött lassan az utca egyik szögletétől a másikig, egyik utcától a másikig. Nem volt szünet benne, mert amint a kocsi elhaladt s egyik torok megphint, már a másik harsogta az éljent. A paloták zsufolt ablakaiból a nők még kendőlobogtatással is köszöntötték a szeretett királyt.

Ofelsége egészen jó színben van, az örömtől kissé mosolygós volt az arca s folyton tisztelgett az óriási publikum dörgő üdvözléseire.

Az udvari fogat után sok díszes fogat következett, olyan, amilyent csak a középkori tárgy regényekből ismerünk. Bámulatos pompával kiállítva a kocsi és földiszítve a kocsisok s a kísérő csatlósok. Ezekben is

mintha a lovagkor regényes képét látnók volna. Némely kocsisokhoz négy-öt csatlós is volt adva. Pl. kettő haladt a kocsi mellett, kettő állt a kocsi hátán és egy ült a fehér parókás kocsis mellett. És valamennyi csillogó díszes öltözékben! Ismerőseink is voltak a kíséretben. Ott láttuk pl. Császka György kalocsai érseket és Fehér Ipoly pannonhalmi főpátiot, volt kerületi főigazgatókat, kiknek fogatai a legdíszesebbek között állottak. A miniszterek is kocsikon kísérték a királyt, kik között Weckerlét roppant nagy tünfészt kísérte egész útjában. Fehérvári br. honvédelmi miniszteren erősen meglátszik az átküzdött betegség nyoma.

A bandérium tagjai közül is ki-kijutott egyiknek-másiknak az éljenzés, pl. Károlyi István és Tisza Lajos grófoknak, utánuk a legalább is félfejjel kiemelkedő Apponyinak, sőt Ugron Gábornak is.

Mikor a menet fölért a várba, az ég már mind erősebben komorodott, este végre oly erősen jubláltak az ég csatorná, hogy a tervezett fáklýásmenetet el-mosta a későbbi napokra.

A kivilágítás tervezete is homályos, fölleges időnek néz elébe. Amidőn e sorokat írom (a kivilágítás estéje előtt), boros az ég s lassan, csendesesen esik.

Hiszzen bámulatos előkészületek vannak! Köz. sőt magánépületek villany- és gázfényben fognak uszni (amint a próbákból is láttuk); a legtöbb helyt vagy a korona, vagy a magyar címer, vagy ofelsége nevének kezdőbetűi s az „1867—1892.” évszámok lesznek láthatók apró lángokból összeállítva. Hát még a gellérthegyí s a dunai tüzijáték!

Nagy pompával üli meg a nemzet a jubileumot, méltóan a koronázási tény fontosságához és öröméhez.

M. P.

1892
terme
magy
hódol
zárk
adatok
szöve
Tartó
Nagy
5. Sz
Dom
dalár
Sacht
a m.

orsz
szerb
nagy
intéze
kolón
mány
szánu

tány,
évébe
a ten
nyilv
kik r
jönne
Farsa
orvos
kifeje
neme
nem
néve
kezele
kezdte
közeg
ságra
értelm
paszt
fokú.
maga
őkele
figyel
széke
el, ne
szere
csak
Weid
tinba
mego
előad
körös
lásáv
theor
irány
oldal
dr. P

csend
ben s
Szaba
vidék
lopás
tudtal
Táncz
hatolt
társán
s önk
másol
dalko
ségi
Hullo

szabad
tanév
és kö
megta
növen
iskola
sőbb

nyel
Az in
három
1. ma
hazai
jelen
felvéte
augusz
ellenke
modó
gényse
szület
bizony
csatoln
— ki
ellátás
önhibá
sítési
tanítón
vagy a
segélyt
felszere
figyelő
Bács-Is
tani kö
tekinte
megkül
tosan l

alapítva
őszönd
iránt fo
zat nyi
zombor
sorsú,
Stebler
hasonló

1892. év június hó 7-én, kedden, a nagyvendéglő díszteremben, dicsően uralkodó I. Ferenc József ő felsége magyar király 25 éves koronázási jubileuma alkalmából, hódolata jeléül, szónoklattal és szavallattal egybekötött zartkört hangversenyt és táncvigalmat rendezett. Előadott: 1. Nyitány. A vonós zenekar által. 2. Magyar szónoklat. Tartotta dr. Szilágyi Ferenc. 3. Szerb szónoklat. Tartotta Zsekits István. 4. Király-hymnusz. Szotyori Nagy Károlytól. Énekelte az egyesült dalárdák férfi kara. 5. Szózat. Vörösmartytól. Szavallta Kovács Ferenc. 6. Domovinyi. (Hazánknak) N. N.-től. Énekelte a szerb dalárda férfi kara. 7. (Király óda) Szavallat. Tartotta Saechtitz József. 8. Nemzeti Hymnusz Erkelőtől. Énekelte a m. dalkör férfi kara. Az előadást tánc követte.

Szerb alapítvány. Stojkovits Péter dr. volt orsz. képviselő özvegye — mint a „M. H.” írja — szerb iskolai célokra nagy alapítványt tett. Az özvegy nagy, díszes lakoházát az itteni szerb tanítóképző intézetnek, esetleg egy építendő szerb polgári leányiskolának hagyományozta. Azonkívül 30.000 forintot adományozott egy Zomborban építendő szerb leányárvaház számára.

Halálozás. Hevér Géza szabadkai rendőrkapitány, június 5-én, hosszas szenvedés után, életének 41. évében elhunyt. A részvét az elhunyt főkapitány iránt, a temetésnél, a basadó eső dacára impozans módon nyilvánult. Hevér 14 éve szolgált Szabadka városát.

Orvosgyűlés. Az apatini járás községorvosai, kik már 6 év óta évenként a járás más-más községében jönnek össze értekezletre, e hó 2-án Monostorszegen, Farsang Pál községi orvosnál, dr. Lang József járásorvos elnökölete alatt értekeztek. Elnök örömeinek adva kifejezést a felett, hogy a járásnak községi orvosi nemese ösztönöknek engedve, költséget és fáradságot nem kímélve, készségesen jelentek meg ezen, önmagukra nézve íly olyan megtisztelő, mint a közőra üdvös értekezletre, a tanácskozást azon időszerű figyelemzetéssel kezdte meg, hogy kártársai a nyár közeledtével a községészség legelső és legfőbb tényezőjére, a köztisztaságra, az erre vonatkozó törvények és rendeletek értelmezésén, szigorúan ügyeljenek, az e tekintetben tapasztalt hiányokat haladéktalanul a községészségügy I-ső fokú hatóságánál jelentésük be, megígérve, hogy ő a maga részéről, hatáskörén belül a legbiztosabban fogja őket támogatni. Popovits sz. iváni közs. orvos arra figyelmeztette kártársait, hogy a vágóhidak és mészárszék fertőtlenítése intézkedéseinek óvatosan járjanak el, nehogy a közfogyasztásra szánt hus a fertőtlenítő szerek által valamiképen elundorítottassék, s hogy inkább csak kifüggesztve tisztaság elérésére törekedjenek. Dr. Weidmann apatini községi orvos, a múlt év óta Apatinban dühöngő difteritisz járvány szomorú tapasztalatainak megokulva, felkéri járásbeli kártársait, hogy az általa előadott indokoknál fogva minden difteritisz és vörheny körszerű mintáért kezdettől fogva digitalisnak adagolásával csináljanak kísérletet. Dr. Lang járásorvos, theoria szempontjából plausibilisnek tartván a szer ez irányban hatását, az avval való kísérletezés minden oldalról megígértette. A jövő évi értekezlet Bogojeván, dr. Politzer Mórál fog megtartatni. Dr. W.

Törbe került haramiabanda. A jankováci csendőrség a múlt hetekben igen jó fogást tett, amennyiben sikerült egy rablóbandát ártatlanná tenni, mely Szabadka-Szeged vidékén, nemkülönben Bács m. felső vidékén, garázdálkodott. A bandát a kizsállási birtokon lopásán rajterve fogták el. Csakis nagy küzdelem árán tudták a gaztetteket leküzdeni, mely alkalommal Tanczos Lajos csendőr szuronya egyik jó madár mellébe hatolt, mire ez megadta magát, egy cinkos társa látva társának vesztét, forgópisztolyát önmaga ellen szegezte, s önkényt véget vetett életének. A tettesek saját vallomásuk szerint már 5 év óta folytatják a vidéken garázdálkodásukat, miért csakis elismerés illeti derék csendőrségünket, különösen egyes tagjait, mint Tanczos Lajost, Hulló Károlyt és Nol Mátyás őrmestert.

Felvétel a szabadkai tanítóképzőbe. A szabadkai m. kir. állami tanítóképző intézetbe az 1892/3. tanévre való felvételi vizsgálatok f. évi augusztus 30. és következő napjain reggel 8 órától kezdődőleg fognak megtartatni. Az I-ső osztályba számszerint 20—24 oly növendék vétetik fel, ki 14. életévét betöltötte és a polgári iskola IV., vagy a felsőbb leányiskola IV., vagy a felsőbb leánynevelőiskola II. osztályát általános jó eredménnyel végezte. A felvételi vizsgálat írásbeli és szóbeli. Az írásbeli vizsgálat tárgyai: egy magyar nyelvű és két-három számtani dolgozat. A szóbeli vizsgálat tárgyai: 1. magyar nyelvtan, 2. számtan, 3. hazai történet és 4. hazai földrajz. Felvételi vizsgálatra csak azon folyamodók jelenhetnek meg, kik erre f. évi augusztus hó második felében írásbeli meghívót fognak kapni, ezen meghívó felvételüket azonban nem biztosítja. A meghívottak augusztus 30-án reggel 8 órakor megjelenni tartoznak, ellenkező esetben vizsgálatra nem boosztatnak. — Folyamodó 50 kros bélyeggel, vagy egy legújabb keletű szegénységi bizonyítvánnyal ellátott kérvényét, melyhez születési, iskolai, testi épsége és egészségéről szóló bizonyítványt, valamint egy oly nyilatkozatot tartozik esatolni, mely utóbbiban ki legyen téve, hogy folyamodó — ki bármely segélyre (egész vagy részbeni, teljes ellátásra, benlakásra) igényt tart és önkaratán vagy önhibáján kívüli akadályoztatás esetén kivéve — képesítési időpontjától számítva legalább öt éven át a tanítónői (nevelői) pályán működni nem fog, vagy ő vagy a növendék szülői kiképeztetésére fordított államségélyt az államnak visszatéríteni tartozik, — az így felszerelt kérvényt folyamodó saját megyebeli tanfelügyelősége útján legkésőbb f. évi július hó végéig Bács-Bodrogh vármegye kir. tanfelügyelőségéhez benyújtani köteles. Ezen határidőn túl beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek. A folyamodványban a válasz megküldhetése céljából az illető rendes lakhelye pontosan kiteendő.

Városi ügyek.

Ösztöndíj. A Stebler-Blumenthal féle ösztöndíj-alapítványnál 30 forintnyi összeggel javadalmazandó ösztöndíj állás tisedésben lévén, ezen állás elnyerése iránt folyó évi június hó végéig terjedő határidőre pályázat nyitattik. Az ösztöndíj elnyeréséért pályázhatik a zombori állami főgymnasium jó előmenetelű, szegény sorsú, róm. kath. vallású tanulója. A pályázók között Stebler vagy Blumenthal családból leszarmazottnak, hasonló minősítés esetében, első sorban a Stebler, má-

sodikban a Blumenthal család gyermekei előnyben részesítettek. — A pályázni kívánók a lefolyt tanév sikeres bevégezését igazoló tanadai bizonyítvánnyal, keresztlevél és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt és a zombori főgymnasiumi igazgató ur által láttamozott kérvényüket tartoznak a fent jelzett pályázati határidőben a városi tanácshoz benyújtani.

Művészet és irodalom.

A magyar zsidóság nemzeti hivatása. Irta Kardos Albert. Budapest Grill Károly bizománya. Ára 30 kr. A röpirat a zsidóvallás recepciója érdekében van írva. A recepciót szerző szerint jogosnak teszik a zsidóknak a magyar haza iránt teljesített szolgálatait a jelenben és szükségesnek parancsolja a magyar zsidóságnak a nemzet egész életére kibató hivatása a jövőben. Ezután szerző azt bizonyítja, hogy mennyire egyezik a zsidóság, különösen a zsidóvallás szelleme a magyar nemzeti érülettel. Ezután áttér a zsidóság érdemeinek részletezésére s elősorol több zsidó kintinóséget. A röpiratot Beksicsek amaz ismert mondasával fejezi be: Mit akarunk még? Meddig fejlődjék külön állásában társadalmi ghettojában a zsidóság? Addig, hogy mire a válaszfalak leomlanak: a magyar nemzetnek nem lesz többé elég assimiláló ereje a zsidóság felhívására. Még van idő ma a recepcióra, mert a zsidóság ma még assimilálható, a magyar társadalom még képes felhívni azt.

Ő felsége, koronás királyunk megkoronáztatásának 25-ik évfordulója alkalmából ritka fényvel és pompával jelent meg a „Magyar Génius” legutóbbi száma. A 67-iki koronázást megörökítő remek illusztrációk egész sorozatát találjuk az utóbbi számokban. Így: „A király megkoronáztatása a budavári plebánia templomban,” „A koronázási ebéd a budavári kir. palotában,” „A lovaggyávadás a budai helyorségi templomban,” „Koronázási lakoma a vigadó termeiben,” „A koronázási menet a budavári plebánia templomba,” „Néptánc a budai Vermezőn, 1867. június 8-án,” „A termény-adományok átnyújtása június 10-én,” „A koronázási domb,” „Az eskütelés a pesti plebánia-téren,” „A kardvágás a király-dombon,” „A királyné megkoronáztatása,” „Az 1508-tól 1867-ig vert koronázási érmek,” „Pénzszóráss az ünneplő nép között.” A „Magyar Génius”-nak a pazar fényvel való kiállításával teljes összhangban a szellemi rész gazdagsága. Dóczy Lajos irodalmunknak e kintinósége, a „Magyar Génius” minden számában megjelenik szellemes cevegéseivel. Nem különben nagy feltűnést keltett — irodalmi körökben is — Gonda Dezsőnek, e tehetséges fiatal írónak „Ujabb irodalmunk” című értekezése. Farnulus (Szabolcsi Lajos), az olvasó közönségnek méltán dédelgetett, kedvenc írója, humoros elbeszéléseivel szintén gyakori élvezetet szerez az olvasóknak. A „Magyar Génius” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 14. sz.

A „Vasárnapi Ujság” a koronázás negyedszázados évfordulóját rendkívüli szám kiadásával ünnepli, mely e nagyfontosságú történelmi eseményről írásban jeles írók tollából, és képekben jeles művészek órából nyújt hű képet. A koronázásra vonatkozó számos illusztráció jó részt a koronázás alkalmával egyidejűleg készült, s köztük nem egy kiváló és korhű festmény másolata, melyek eddig közzétéve nem voltak, mint pl. ama négy kép, melyeknek eredetije (Székely Bertalan ecsetje alól) a Királyné ő felsége birtokában van, s melyek közlésére a „Vasárnapi Ujság” volt szerencsés az engedélyt megnyerni. Ae ünnepi szám tartalma Jókai Mór, Szász Károly, Marczali H., Halász Imre, Rudnyánszky Gyula, Károlyi Árpád, Salamon Ferenc, Lovasváni Gy., Dedek Crescens Lajos, Décsényi Gy., Marczányi Gy. és mások tollából ered. Közleményeiket a koronázási ünnepelekről 35 érdekes kép illusztrálja. — Rendkívüli mellékletül közli e szám a király és királyné arcképeit nagy alakban. Ez ünnepi számból „A koronázás emléktánc” címmel külön kiadású füzet is jelent meg színes borítékban, öt ívre terjedő tartalommal s két nagy képmelléklettel 35 képpel; ez albumszertű díszes füzet 60 krajcárért rendelhető meg a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám), vagy bármely hazai könyvkereskedésben.

Bács vármegye üdvözlő felirata.

Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Uruk!

Egy negyedszázad tünit el immár azon nap óta, a melyen Felséged a nemzet által Magyarország apostoli királyává megkoronázottat.

Nagy és emlékezetes nap ez hazánk történetében! mert ezen nap volt az, a melyen a nemzet és Fejedelme között a félreértések megszüntek s hazánk történetében új korszak nyílt meg; az egyetértés, a munka és haladás korszaka.

A nemzet tudatában nagy missziójának, — mely a nyugat és kelet között béékelt helyzetben reá vá, — lázas tevékenységet fejtett ki, hogy századok mulasztásait pótolja és méltó helyet foglaljon el az európai nemzetek sorában.

S a nemzeti tevékenység céltudatos munkája nem is maradt eredménytelen! hirdeti ezt a tudomány, a művészet, a földmívelés, az ipar és kereskedelem folyamatos fejlődése, ugy ez utóbbiakat biztosító forgalmi eszközök mennyisége és elért tőkélye; valamint az elismerés és figyelem, melyben Európa művelt nemzetei bennünket részesítenek, s ha nem is értük el még a tőkély azon fokát, melyen Európa más nagyobb és szerencsésebb nemzetei állanak, életet bennünket a hit, hogy folytonos fokozott tevékenységünk meg fogja hozni a további sikert is.

De hogy mindent elértük és a jövőben elérni remélhetjük, azt mindenekelőtt Felségednek köszönhetjük, ki a koronázás tényével megpecsételt egyetértés helyreállításával teendőit még bevégezve nem látván, a haladás zászlóját bontotta ki a nemzet előtt, s buzdításával, elismerésével, szigorú kötelességadata és igazságszeretével megtestesítette koszoszra költőnk azon mondasát, hogy:

„A legelső magyar ember a Király!”

Midőn Felséged megkoronáztatása tényében a nemzeti kibékülés negyedszázados évfordulójának emléktünetpét ulti a nemzet, mi is, mint a nemzettest nem jelentéktelen része, az alattvalói törhetlen hűség és oda-

adó szeretet mély hódolatával sziveinkben — közelítjük meg a királyi trón számolyát, s annak lábainál buzgó imát rebegve kérjük az eget urát, hogy Felségedet Magyarország legalkotmányosabb fejedelmét, Felséges nevével, hön szeretett királyasszonyunkkal és Felséges gyermekeivel hazánk és a jogára alá tartozó összes népek dicsőségére és boldogítására még igen soká a legjobb erőben megtartsa, Felségedet pedig arra kérjük, hogy bennünket atyai kegyében továbbra is megtartani méltóztassék.

Kik egyébiránt a legmélyebb hódoló tisztelettel vagyunk és maradunk

Zomborban, 1892. évi június hó 4-én

Felségednek leghűségesebb alattvalói

Bács-Bodrogh vármegye
közönsége nevében

Schmausz Endre s. k.,
alispán.

Törvénykezés.

A palánkai bankóhamisító banda. Megirtuk az elmúlt hónapban, hogy költségkimelés szempontjából a budapesti törvényszéknek egyik büntető tanácsa ment le Ujvidékre, hogy ítéljen ama bankócsináló banda fölött, mely évek hosszú során keresztül, nemcsak hazánk déli részét, hanem a szomszédos Szerb- és Románországot is elárasztotta sikerült hamisítványival. A tanács, mely Lenk Gyula elnöke alatt Saly Dezső és Bánó József bírákból állott, míg a vádhatóságot dr. Soós Kálmán altágyész képviselte, két heti tárgyalás után, melyen nem kevesebb mint negyvenhat vádlott s közel kétszáz tanu szerepelt, a napokban hirdette ki az ítéletet. A fővádlott Kosztics György, ó-palánkai szűcsmester, jónak látta még idejekorán ellállani, a többi súlyosan kompromittált egyén fölött pedig már a mitrovicai törvényszék ítelt s azokat életfogytiglani fegyházról lefele, nyolc — öt évvel sújtotta, melyet a báni tábla is helyben hagyott. A népséget, katonaságot képező apróbb vádlottak jutottak ennél fogva magyarországi illetékességüknek fogva a budapesti törvényszék hatáskörébe, mely vádlottak, nagyobbrészt jómódú új-palánkai sváb földművesek, a kik a legnagyobb lelki nyugalommal vásároltak olcsó pénzen nagy bankókat, hogy azokon busás haszonnal tudjanak. A bűnper leg-érdekesebb alakja, Titusz Róbert, elcsapott szerb vezérkari százados szintén nem volt kihallgatható. A jó urat ugyanis a mehedinci (Oláhország) törvényszék ítélte el huzamosabb szabadságvesztésre. Az igazságtgyimniszter által folyamatba tett diplomáciai tárgyalások következtében a román kormány kiadta nagy későn a kalandort, a ki akkor érkezett Ujvidékre, a mikor már a tárgyalást befejezték s az ítéleteket is kihirdették. A törvényszék egyébiránt Schlagger Péter vendéglőst hamis pénznek forgalomba hozatala miatt, négy és fél évi, társait pedig egy évi börtöntől négy évi fegyházra ítélte.

Szeresztői üzenet.

Sz. Gy. Parabuty. Köszönettel vettük s közölni fogjuk.

Naptár.

Június.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
10 Pént.	Margit kir.-nő Ezekhiel		29 Teodózia
11 Szom.	Barabás ap.	Barnabás	30 Izsák szerz.
12 Vas.	B I Sz. H. v. F. B	Trinit. Baz.	31 D I Mindsz. v.
13 Hétfő	Pád. Antal hv.	Tóbiás	1 Jun., Jusztin
14 Kedd	N. Vazul hv.	Elizeus	2 Nikefor

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

NYILTTÉR.)

Nyilatkozat.

Miután dr. Dudás Gyula alaptalan állításainak tudatában négy heti időközbe kapaszkodik, miután nem a történelmi igazságot veszi tekintetbe, hanem saját személyét tolja arrogáló módon előtérbe, és tölem a tisztességes irodalmi vitának lehetőségét is meg akarja vonni, hogy ilyképen abszurd állításainak bizonyítása elől meneküljön; kijelentem, hogy én dr. Dudás a tudományos irodalmi színvonalon alul álló egyénnek tartom, a kivel szóba állni részemről nem érdemes és kit mint minden tudományos műveltséget nélkülöző polemikust ezentul ignorálok.

Kelt Titelen, 1892. június hó 4-én.

Dr. Thim József.

Nyilatkozat.

A fentebbi nyilatkozattal szemben ezennel kijelentem, hogy az itt felpanaszolt 4 heti időközöz immár nem ragaszkodom, ez ügyben saját személyemet nem tolom előtérbe, az irodalmi vitának lehetőségét nem akarom megvonni és u. n. állításaim igazolása elől a világért sem akarok menekülni; hanem íme felhívom dr. Thim József urat, hogy e vita tulajdonképeni tárgyát és kiindulási pontját képező *plagium-vádat* és nyilatkozatom megjelenésétől számított újabb négy heti időtartam alatt vagy maga, vagy bármiféle irodalmi bíróság által igazolja, mert ellen esetben őt én nemcsak irodalmi színvonalon alól álló egyénnek és minden tudományos műveltséget nélkülöző polemikusnak tekintendem, hanem a fentebbi megnyilatkozásáért lovagias uton is felelősségre vonom.

Zombor, 1892. június hó 8-án.

Dr. Dudás Gyula.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

876. szám.

kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt községben a községi szülésznői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással jár:

1. 100 frt évi fizetés, melyet a község a községi pénztárból előleges havi részletekben fizet és

2. 1 frt minden szülési eset után, melyet magánosok fizetnek.

Folyamodványok — az állás elnyerése iránt — a képesítést, kort és állapotot, eddigi működést és erkölcsi magaviseletet igazoló okmányokkal felszerelve, tekintetes Vojnits István titeli főszolgabíró urhoz folyó évi július 1-ig nyújtandók be.

Mosoriban, 1892. évi május hó 27-én.

Eremics Milán, **Szuzics Sándor,**
jegyző. 3—2 bíró.

Haszonbéri hirdetmény.

A „Matica Szrbszka“ kezelése alatt álló Trandafil Mária-féle gör. kel. szerb árvák intézete tulajdonához tartozó újvidéki szállásföld, nyilvános árverés útján fog újra hat évre haszonbérbe adatni.

Az árverés a „Matica Szrbszka“ termében f. évi június hó 12-én d. e. 11 órakor fog megtartatni. Az árverési feltételek a „Matica Szrbszka“ pénztári hivatalában betekintheők.

Kelt Újvidéken, 1892. évi május hó 31-én.

A „Matica Szrbszka“ elnöksége.

Árlejtési hirdetmény.

A kupuszinai róm. kath. plébániahivatal által ezennel közhírré tétetik, miszerint a Kupuszinán építendő róm. kath. iskola és tanító lakház 10429 frt 33 krral előirányzott építési munkálatainak biztosítására f. évi június hó 15-én délelőtt 9 órakor Kupuszinán községének tanácstermében ajánlati versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni szándékozók, miszerint kellően bélyegzett írásbeli zárt ajánlataikat a fenti időig alulírtan nyújtsák be. Az ajánlathoz bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a csatolandó készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban.

Elkésve érkezett, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A tervek, költségelőirányzat, árlejtési és vállalati feltételek Zomborban Szabó László mérnöknel (Bezdáni ut 160. sz.) megtekintheők s lemásolhatók.

Kupuszinán, 1892. június 2-án.

Gózon István,

3—2 adminisztrátor.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járáshoz tartozó O-Kanizsa nagyközségben leköszönés folytán üresedésbe jött 400 frt fizetéssel javadalmazott községi I. irnoki állásra pályázatot nyitva, felhívom az ezen állást elnyerni szándékozókat, miszerint a képességiüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó 1892. évi június hó 19-ik napjáig alulírott főszolgabírónál, vagy O-Kanizsa község elöljáróságánál annál is inkább benyújtani el ne mulasszák; mert a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt a zentajárás szolgabíróságánál Zentán, 1892. évi május 24-én.

MATKOVITS LAJOS,

3—2 főszolgabíró.

1759. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásba kebelezett Goszpodince községben üresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvos javadalma: 800 frt készpénzfizetés, 100 frt lakpénz, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díj, halottkémlésért 20 kr.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §., illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt képességiüket továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám f. évi június hó 25-ig annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkezőket figyelembe nem vehetem.

Zsabya, 1892. évi május hó 19-én.

Mikosevics Kanut,

3—2 szolgabíró.

Uj-Tátrafüred

vizgyógyintézet, klimatikus s területi gyógyhely, moorfüredök, tüdőbetegek szanatoriuma 1004 méter t. f. magasságban.

A magas Tátrában a leggyönyörűbb tavaszi napok állottak be 18° meleggel árnyékban. A fenyvesek illata s üde zöld vegetációja a legszebb nyári napokra emlékeztetnek. Gyógykezelés és klimatikus tartózkodásra az idő most legalkalmasabb.

Julius 1-jeig tetemesen leszállított árak: a legjobb szobák 80 krtól 1 frt 35 krig naponként; teljes penzio (reggeli, ebéd, esteli) hetenként 9 frt, vagy 10 frt 50 kr; mérsékelt étlap árak.

Uj-Tátrafüred javával: idegbántalmaknál, neurastheniánál, vérszegénységnek, skrofulanál, Bazedow-féle kóránál, szív-, tüdő- és gégebajoknál, váltóláznál, gyomor-, bél- és altesti bántalmaknál, s mindenütt ott, ahol üdülés és erősödés vétetik célba.

A vendéglőt Klimó József bírja, aki éveken keresztül a csorbai tavat bérelte s itt jó hírnévre tett szert.

1891-ben jelentékeny új építkezések történtek.

Kir. posta- és táviró-hivatal a házban.

3—2 **Dr. Szontagh Miklós.**

2662. szám.

kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Szántova községében leköszönés folytán üresedésbe jött községi szülésznői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással kapcsolatos járuléka: évi 50 frtnyi fizetés és minden szüléstől 60 kr, melyet a kezelés alatt álló felek fizetnek.

Felhivatnak ezen állást elnyerni óhajtó okleveles szülésznők, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi június hó 19-ik napjáig alulírott szolgabíróságnál annál inkább benyújtsák, mert később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás folyó évi június hó 27-én Szántován a községének fog megejteni.

Baján, 1892. évi május hó 15-én.

NIKOLITS,

3—3 szolgabíró.

1315. szám.

kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Gyurgyevó községben üresedésbe jött 300 frt évi fizetéssel rendszeresített kataszteri nyilvántartói és 200 frt évi fizetés és a befolyandó végrehajtási költségekkel javadalmazott községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint képességek, eddigi alkalmazásuk, erkölcsi magaviseletük és a szerb nyelv szó- és írásbani bírást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi június hó 25-ig nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Köteles mindkét megválasztandó tisztviselő minden egyéb a községi ügykezelés körébe tartozó és reájuk bízandó teendőikben is eljárni.

A végrehajtói állással a kézbesítési teendők is egybekötvék.

Zsabya, 1892. évi május hó 26-án.

Mikosevics Kanut,

2—2 szolgabíró.

7014. szám.

1892.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közzététetik, hogy a folyó évben lejáró különféle bértárgyak további haszonbérbeadása iránt az alábbirt helyen és napon nyilvános szóbeli — ajánlatokkal egybekötött — árverés fog tartatni, melyhez a bérelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivatalnál, hol az árverés tartatik, megtekintheők.

Haszonbérbe adatni fog: **Kulán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi június hó 20-án d. e. 8 órakor:** Ószivaci I. dűlőbeli bértárgy 304 h. 302 □ öl 4380 frt, Ószivaci II. dűlőbeli bértárgy 306 h. 712 □ öl 5475 frt, Ószivaci magtár korsmaépület 110 frt, Szántovai korsmaépület 120 frt, Béregi korsmaépület 200 frt, Baracska korsmaépület 210 frt, Bezdáni volt mészégető 1 h. 1541 □ öl 27 frt kikialtási árral. — Aradon, 1892. évi május hó 24-én. **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utánnyomat nem díjaztatik.)

2—2

Pályázati hirdetmény.

Almás községében folyamatban levő közös közlegelőnek egyéni felosztásával összekötött mérnöki munkálat biztosítására ezzel pályázat nyitattik; felhivatnak az ily munkálatért pályázni szándékozó szakértők, hogy írásbeli zárt ajánlataikat az igényelt munkadíj részletezésével f. hó 20-ig alulírt bizottsági elnöknel annyival inkább nyújtsák be, miután elkészen beérkező ily ajánlatok figyelembe nem vétetnek. E munkálat azonnal megkezdendő, úgy hogy az még ez évben elkészüljön. A felosztandó terület tesz 1745⁸⁹⁰ holdat.

A részletes feltételek alulírottán betekintheők, sőt kívánatra másolatban el is küldetnek.

Almás, 1892. június 3-án.

ARNOLD ANTAL,

urbéri bizottsági elnök.

1487. szám.

kig. 1892.

Árverési hirdetmény.

Kula község alulírott elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Kula község tulajdonához tartozó, az országos vásár vám- és helypénzszedési jog, egy a hetivásár helypénzszedési jog, külön-külön, 1893. évi január hó 1-től számítandó három évre, folyó 1892. évi június hó 26-án d. e. 10 órakor fog községünk házában nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármely nap a községjegyzői irodában betekintheők.

Kulán, 1892. május 29-én.

Dosztig József, **Baity Lázár,**
jegyző. 3—1 bíró.

Árlejtési hirdetmény.

A bikityi róm. kath. hitközség elnöksége felhívja mindazokat, kik a templom tetejének újbóli befedése tárgyában teljesítendő munkálatra vállalkozni akarnak, hogy az e tárgyban Bikityen f. évi június hó 14-én d. e. 9 órakor a községének tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen jelentkezzenek. Az építési költségelőirányzat 861 frt 88 krral állapítatik meg, mely összegnek megfelelő 10% bánatpénz az árlejtés megkezdése előtt leteendő. A terv, költségvetés és árlejtési feltételek a bikityi plébánia hivatalban bármikor megtekintheők.

Bikity, 1892. június hó 2-án.

Tománovits György, **Kuts János,**

világi elnök. 2—1 egyházi elnök.

Szives figyelmeztetésül.

Van szerencsém a n. é. közönségnek és tisztelt vevőimnek b. tudomására hozni, miszerint társammal eddig fennállott viszonyom folyó hó 1-ével megszünt s

sörüzletemet

ezentul saját cégem alatt tovább vezetendem.

Amidőn kérem az irántam eddig tanúsított bizalmat részemre továbbra is fentartani, maradtam kiváló tisztelettel

Antits A. M.,
palack-sör-raktára.

3—1

3375. sz.

1892.

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községben megüresedett rendőrvezetői és gyalogrendőri, esetleg az örvezetői állás betöltése által megüresedő még egy rendőri állás betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi június hó 14. napjáig benyújtsák.

A rendőrvezetői évi fizetése 400 frt a gyalogrendőré 300 frt, a lovasrendőré ezen felül 100 frt lótarási átalány.

Kula, 1892. évi május hó 31.

Dr. Molnár Károly,

2—1 főszolgabíró.

Hirdetmény.

Zomborban, Géza-utca, 277. ö. i. számú és 4 szoba, konyha, éléskamra, pince és felszerböl álló ház a bozzá tartozó 300 □ öl kiterjedésű udvar és kerttel együtt, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

özv. Bagó Károlyné.

3—3